

4. Poptávka po práci

1. Popište rozhodování firmy maximalizující zisk na trhu práce. Kolik pracovníků najme?

2. Proč je křivka poptávky po práci v krátkém období klesající?

3. Výstup pracovníků v určité továrně závisí na počtu zaměstnaných supervizorů (viz níže). Továrna prodává svůj výstup za 5 Kč (za jednotku) a zaměstnává 50 výrobních dělníků za mzdu 1000 Kč za den. Firma se rozhoduje, kolik supervizorů zaměstná. Denní mzda supervizorů je 2500 Kč. Kolik supervizorů by tato dokonale konkurenční firma měla najmout?

Supervizoři	Výstup (jednotky za den)
0	11.000
1	14.800
2	18.000
3	19.500
4	20.200
5	20.600

4. Následující tabulka uvádí počet dortů, které může místní cukrárna vyrobit v závislosti na počtu cukrářů.

Počet cukrářů	Počet dortů
0	0
1	10
2	18
3	26
4	27

- Vypočtete mezní produkt práce.
- Uplatňují se zde klesající mezní výnosy? Vysvětlete.
- Jeden dort stojí 200 Kč. Vypočtete příjem z mezního produktu práce.
- Znárodněte poptávku po práci cukrářů.
- Kolik cukrářů bude cukrárna zaměstnávat, pokud je denní mzda 850 Kč?

5. Poptávková křivka po zahradnících je $G_D = 19 - W$, kde G je počet zahradníků a W je jejich hodinová mzda. Nabídková křivka se dá zapsat pomocí rovnice $G_S = 4 + 2W$.

- Načrtněte nabídkovou a poptávkovou křivku. Jaká bude rovnovážná mzda a rovnovážné množství najímaných zahradníků?
- Místní autorita zdaní hodinu práce zahradníků dvěma korunami. Znárodněte dopad zavedení daně na trh se zahradníky. Jak se změní rovnovážná mzda a rovnovážné množství najímaných zahradníků? Kolik dostane zahradník? Jaké budou daňové příjmy?

6. Časopis *The Economist* na konci roku 2007 zveřejnil článek věnovaný reformám v Německu, ve kterém stálo: "Vláda snížila odvody na sociální pojištění a od tohoto opatření si slibuje zvýšení zaměstnanosti". Je toto tvrzení správné? Zdůvodněte.

7. Které faktory ovlivňují elasticitu poptávky po práci v daném odvětví?

8. Předpokládejme, že ceny zemního plynu jsou regulovány státem. Nyní dojde k uvolnění této regulace a firmy dodávající zemní plyn mohou účtovat tržní ceny, které jsou zhruba o 30 % vyšší. Na čem závisí dopad na počet pracovních míst v dotčených odvětvích?

9. Následující tabulka udává poptávku po práci firmy Zeta.

Počet člověkohodin	Mzda (v \$)
2	10
3	8
4	6
5	4
6	2

- Nakreslete poptávku po práci.
- Vypočtete elasticitu poptávky po práci podél poptávkové křivky. Jak se elasticita mění v průběhu křivky?

10. Předpokládejte, že dojde k nárůstu mzdy. V grafu ukažte, že v dlouhém období bude firma najímat méně pracovníků. Znárodněte substituční a produkční efekt. Jak se změní množství najímaného kapitálu?

11. Je dána produkční funkce firmy na výrobu náušnic: $Q = 25KL$, kde Q je počet párů náušnic za týden, K je hodinová doba pronájmu kapitálu a L počet hodin práce. Pronájem kapitálu činí \$8 za hodinu a hodinová mzda také \$8 za hodinu.

- Určete poměr práce a kapitálu, při kterém firma minimalizuje náklady.
- Jaké jsou náklady na výrobu 10.000 párů náušnic?
- Nájemní cena kapitálu se sníží na \$6 na hodinu. Jaký bude nyní poměr práce a kapitálu, při kterém firma minimalizuje náklady?

12. Předpokládejte, že hodinová mzda je \$10 a cena každé jednotky kapitálu \$25. Cena statku, který je pomocí těchto faktorů vyráběn, je konstantní ve výši \$50 za jednotku. Produkční funkce má podobu: $f(K,L) = K^{1/2}L^{1/2}$. Kolik zaměstnanců bude firma v krátkém období zaměstnávat, jestliže je zásoba kapitálu fixní a dosahuje 1.600 jednotek? Jak velký bude zisk firmy?

Ekonomie práce - seminář 2

13. Odborový svaz A reprezentuje pracovníky ve firmě, která zaměstnává 20.000 pracovníků při mzdě 60 Kč na hodinu. Kdyby byla mzda 75 Kč na hodinu, zaměstnávala by 10.000 pracovníků. Odborový svaz B zastupuje pracovníky ve firmě, která najímá 30.000 pracovníků za mzdu 90 Kč na hodinu a najímala by 33.000 pracovníků, kdyby mzda klesla na 75 Kč na hodinu. Který odborový svaz bude snáze dosahovat svých cílů?

14. Firma najímá práci na dokonale konkurenčním trhu práce a prodává svoji produkci na dokonale konkurenčním trhu finálních statků. Elasticita poptávky této firmy po práci je $-0,4$. Předpokládejme, že mzda vzroste o 5 %. Jak se změní počet zaměstnanců? Jak se změní mezní produktivita posledního zaměstnance?

5. Rovnováha na trhu práce

1. Předpokládejte dokonale konkurenční trh práce. Vláda zavede sociální odvody, které za zaměstnance musí platit zaměstnavatelé. Kdo bude tyto náklady skutečně hradit a na čem to závisí? Jaký bude dopad na efektivnost?

2. Vláda bude subvencovat zaměstnavatelům část nákladů spojené se zaměstnáváním pracovníků z nějaké znevýhodněné skupiny. Graficky znázorníte dopady na mzdy a zaměstnanost těchto lidí.

3. Firma si spočítala, že pokud by měla být investice do školení zaměstnanců zisková, musí být mzda zaměstnanců o 50 Kč nižší než je jejich mezní produktivita (v peněžním vyjádření). Předpokládejme, že ve výchozí situaci tomu tak skutečně je. Nyní dojde k poklesu poptávky po statku, který firma vyrábí a hodnota mezní produktivity klesne o 20 Kč. Předpokládejte, že firma nemůže v krátkém období snížit mzdy, ani omezit zaměstnanecké benefity. Jaké budou dopady na zaměstnanost v krátkém období? Jaké v dlouhém období?

4. Jak ovlivňují náklady spojené s mobilitou práce sklon křivky nabídky práce individuální firmě?

5. Proč rostoucí nabídka práce jedné firmě způsobuje, že mezní náklady práce převyšují mzdu?

6. Petra vlastní kadeřnictví. Jde o jediné kadeřnictví v dané lokalitě, má tedy lokální monopol. Inverzní poptávková křivka po službách tohoto kadeřnictví se dá zapsat jako: $P=20-0,1Q$. Každá kadeřnice, kterou zaměstnává, může obsloužit 20 zákazníků denně. Vyjádřete její poptávku po práci jako funkci mzdy.

7. Rovnice křivky nabídky práce firmy je $L=5W$, dále víte, že $MRP_L=240-2L$. Při jaké mzdě a počtu zaměstnanců bude firma maximalizovat zisk?

8. Restaurace Chicken Hut má dokonale elastickou poptávku po své kuřecí specialitě při ceně \$6 za porci. Nabídku práce této firmě je možné zapsat jako: $L=20W-120$. Za každou hodinu práce je možné vyrobit 5 porcí. (Neuvažujte teď náklady na kuřecí maso - předpokládejte třeba, že jej firma získala zdarma.) Kolik pracovníků firma najme? Jaká bude mzda? Jaký bude hodinový zisk firmy?

9. Někteří politici tvrdí, že institut minimální mzdy zvyšuje mzdu nízkopříjmových zaměstnanců, aniž by se zvýšila nezaměstnanost. Mají pravdu?

10. V určitém odvětví je nabídka práce dána rovnicí $L_S=10+W$ a poptávka po práci $L_D=40-4W$.

a. Jaká by byla rovnovážná mzda a zaměstnanost na dokonale konkurenčním trhu práce?

b. Vláda stanoví minimální mzdu na \$8. Kolik pracovníků by ztratilo práci? Kolik dodatečných pracovníků by za minimální mzdu chtělo pracovat?

11. Jak ovlivní mzdy a zaměstnanost, pokud vláda zavede firmám povinnost platit za zaměstnance sociální pojištění? Uvažujte monopsonistický trh práce. Srovnajte s důsledky na dokonale konkurenčním trhu práce.

12. Následující tabulka udává množství práce, nabízenou mzdu a MRP_L v restaurantu U modré kachničky.

množství práce	nabízená mzda	MRP_L
5	90	-
6	120	750
7	150	570
8	180	390
9	210	210
10	240	30
11	270	15

a. Vypočítejte mezní náklady na práci.

b. Graficky znázorníte nabídku práce, MFC_L a MRP_L pro tento restaurant.

c. Kolik zaměstnanců by měla tato restaurace mít? Jaká by měla být jejich mzda?

d. Co se stane, pokud vláda nebo jiná autorita stanoví minimální mzdu ve výši 210 Kč?

e. Co se stane, pokud vláda nebo jiná autorita stanoví minimální mzdu ve výši 390 Kč na hodinu?

f. Co se stane, pokud vláda nebo jiná autorita donutí majitele restaurace platit zaměstnancům mzdu vyšší než 390 Kč na hodinu?

13. Předpokládejme dokonale diskriminujícího monopsonistu. Vláda zavede minimální mzdu. Jaký bude dopad na mzdy a zaměstnanost?

14. Předpokládejte, že mezní náklad na najmutí dalšího pracovníka je \$150 a mezní náklad na dodatečnou hodinu práce stávajícího zaměstnance je \$10. Dodatečný výstup vyprodukovaný dalším pracovníkem (při nezměněném množství kapitálu a průměrném počtu hodin na pracovníka) je 120. Dodatečný výstup vytvořený v souvislosti se nárůstem průměrného počtu odpracovaných hodin (při nezměněném množství kapitálu a počtu pracovníků) je 7. Co by měla firma dělat, pokud chce maximalizovat zisk?

Ekonomie práce - seminář 2

15. Jeden článek v ekonomickém časopise na téma nezaměstnanost v průběhu ekonomického oživení argumentoval: *“Růst produktivity práce se obvykle v prvním roce ekonomického oživení zrychluje, protože firmy neochotně nájímají nové pracovníky”*. Je toto tvrzení pravdivé?